

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Przedmiotowe Zasady Oceniania wiedzy o społeczeństwie w Szkole Podstawowej nr 9 im. Wincentego Pola zwane dalej PZO, jest zgodny z *Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania*, zawartym w *Statucie Szkoły* i zostały opracowane w oparciu o podstawę programową przedmiotu „**Wiedza o społeczeństwie**” z dnia 14. II. 2017r. Nauczanie wiedzy o społeczeństwie odbywa się na podstawie „*Programu nauczania ogólnego wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej*” autorstwa Barbary Furman, zgodnie z obowiązującą podstawą programową.

PZO określają precyzyjnie i obiektywnie kryteria oceniania wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie nauki wiedzy o społeczeństwie. PZO dostępne jest dla uczniów i rodziców na stronie internetowej szkoły <https://www.sp9.wroclaw.pl/>, w dzienniku elektronicznym LIBRUS (zakładka: organizacja szkoły/ pliki szkoły) oraz w bibliotece szkolnej.

I. Cele PZO

1. Bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce oraz prowadzenie trafnej i rzetelnej ewaluacji procesu uczenia się.
2. Wykrywanie braków wiedzy i umiejętności w nauczaniu i jej zapobieganie.
3. Motywowanie ucznia do pracy poprzez informację zwrotną przekazywaną mu przez nauczyciela.
4. Dostarczenie uczniowi, rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, sukcesach i trudnościach ucznia.

II. Obszary podlegające ocenie

1. **Wiadomości (stopień rozumienia i zapamiętania nabytych informacji) oraz korelowanie ich z wiedzą wyniesioną z innych lekcji.**
2. **Umiejętności:**
 - udział w dyskusji, selekcja problemów, formułowanie sądów, obrona własnego zdania i argumentacji, zadawania pytań, wyciągania wniosków,
 - korzystania i gromadzenia informacji z podręcznika, słowników, prasy, Internetu i innych tekstów źródłowych.
3. **Różne przejawy aktywności intelektualnej, w tym rozumienie tekstów i instrukcji, praca indywidualna i w zespole, sprawne wykonywanie powierzonych zadań.**
4. **Orientacja w bieżących wydarzeniach życia politycznego, społecznego i gospodarczego w Polsce i na świecie.**
5. **Obowiązkowość i systematyczność w pracy.**

A. Ocenianie bieżące i okresowe:

II etap edukacyjny (klasy 4-8)

1. Ocenianie bieżące:

- 1) Uczniowie klas 4-8 oceniani są poprzez informację zwrotną w formie:
 - stopnia (1-6),
 - pochwały ustnej lub upomnienia,
 - plusów (+) i minusów (-) w dzienniku lekcyjnym (za 3 plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, za 3 minusy – ocenę niedostateczną),
 - wpisów do dziennika lekcyjnego/ zeszytu informacji ucznia o nieprzygotowaniu do zajęć (brak książek, zeszytu, pracy domowej pisemnej i ustnej).

Informacja zwrotna może zawierać:

- wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
- odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia,
- wskazówki – w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę,
- wskazówki – w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej.

2) Ocenie podlegają:

- testy / sprawdziany,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- kartkówki,
- „prasówka” i bieżąca znajomość sytuacji w Polsce i na świecie,
- udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych zakończonych wyróżnieniem, tytułem laureata, miejscem od I-III,
- systematyczne przygotowanie do zajęć i odrabianie zadania domowego,
- aktywność na lekcjach,
- praca indywidualna i grupowa na lekcji,
- prace dodatkowe.

2. Ocenianie semestralne (klasyfikacyjne)

Uczniowie klas 4-8 otrzymują ocenę semestralną i końcoworoczną, która nie jest średnią arytmetyczną ani ważoną wszystkich bieżących ocen. Wymagania na stopnie, tryb i terminy informowania o przewidywanej ocenie semestralnej i końcoworocznej są określone w *Statucie* szkoły.

1) Przy wystawianiu ocen pod uwagę brane są:

- stopnie z testów / sprawdzianów*,
- stopnie z wypowiedzi ustnych,
- stopnie z wypowiedzi pisemnych,
- stopnie z kartkówek**,
- stopnie z „prasówek” ***
- udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych zakończonych, wyróżnieniem, tytułem laureata, miejscem od I-III, ****
- systematyczne przygotowanie do zajęć i odrabianie zadania domowego ,
- aktywność na lekcjach,
- wykonywanie prac dodatkowych.

* *Test / sprawdzian* – praca pisemna z określonego materiału (zazwyczaj jeden dział) może być poprzedzona powtórzeniem, zapowiedziana i zapisana w dzienniku z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Uczeń ma obowiązek zaliczenia materiału sprawdzianu, na którym był nieobecny w terminie do 2 tygodni po przyjeździe do szkoły. Jeśli uczeń tego nie zrobi, pracę pisze na lekcji.

** *Kartkówka* – zapowiedziana lub niezapowiedziana krótka praca pisemna, obejmuje materiał z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych.

Prasówka – uczeń w zeszycie przedmiotowym w ustalonej z nauczycielem formie gromadzi minimum dwa dowolne fakty (jeden dotyczy sytuacji bieżącej w Polsce, drugi, na świecie). Prowadzenie prasówek jest na bieżąco sprawdzane oraz podlega ocenie.

Praca domowa ucznia – praca pisemna, przygotowanie wypowiedzi ustnej, lub inne zadania podlegające sprawdzeniu, lecz nie zawsze oceniane w formie stopnia.

- 2) Każdy sprawdzian zapowiadany jest przez nauczyciela co najmniej tydzień wcześniej, wraz z dokładnym podaniem zakresu materiału obowiązującego na sprawdzianie.
- 3) Nauczyciel podaje wyniki sprawdzianu najpóźniej dwa tygodnie od jego przeprowadzenia oraz omawia je z uczniami.

3. Aktywność

Aktywna i efektywna praca ucznia na lekcji oceniana może być oceną lub plusami.

- 1) Za szczególną aktywność na lekcji uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą, a za aktywny udział w lekcji może otrzymać plusa. Za 4 plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Brak aktywności i pracy na lekcji może skutkować otrzymaniem minus. Za trzy minusy uczeń otrzymuje jedynkę.
- 2) Uczniowie, którzy w ciągu semestru nie otrzymali ani razu adnotacji: brak zadania *domowego*, na koniec semestru otrzymują częściową ocenę bardzo dobrą za systematyczną pracę.

4. Przygotowanie do zajęć

- 1) Uczeń zawsze ma obowiązek posiadać zeszyt przedmiotowy, podręcznik.
- 2) Ma obowiązek notowania tematów lekcji, podanych dat, faktów, schematów itp., które są częścią notatki lekcyjnej oraz podanej przez nauczyciela pracy domowej.
- 3) Ma prawo zgłosić nieprzygotowanie i brak zadania domowego tylko na początku lekcji, bez podawania przyczyny, z wyłączeniem zajęć, na których odbywają się zapowiedziane kartkówki i sprawdziany:
 - 2 razy w semestrze przy 2 godzinach lekcyjnych w tygodniu,
- 4) Po wykorzystaniu określonego wyżej limitu nieprzygotowań i braków zadania, uczeń otrzymuje za każdy brak zadania lub nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
- 5) Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej za błędnie odrobioną pracę, ale ma obowiązek poprawić ją i pokazać nauczycielowi na następnej lekcji.

5. Nieobecność na zajęciach

- 1) W przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnić materiał realizowany na zajęciach w szkole. Jeżeli nieobecność trwa więcej niż 3 dni, uczeń ma tydzień na uzupełnienie braków. W przypadku nieobecności krótszej, uczeń musi być przygotowany w dniu powrotu do szkoły.
- 2) W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności (samowolne nieuzasadnione wyjście z klasy) na zapowiedzianym teście/ sprawdzianie/ kartkówce uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

6. Dziennik lekcyjny

Oceny podawane są uczniom do wiadomości i na bieżąco wpisywane do dziennika lekcyjnego, w którym dopuszcza się stosowanie skrótów. Do dziennika wpisywane są:

- oceny bieżące, semestralne i końcoworoczne
- nieprzygotowania (brak przyborów, książek, zeszytu, zeszytu ćwiczeń) – za pomocą skrótu „np.”
- braki zadania domowego - za pomocą skrótu „bz”
- wyniki diagnoz (diagnozy nie są oceniane za pomocą stopni, wynik i opis umieszczane są w okienku komentarza) – za pomocą cyfry „0”,
- brak stopnia z wykonania prac pisemnych i odpowiedzi ustnych lub niewykonania przez ucznia innych zadań zleconych przez nauczyciela - za pomocą cyfry „0”.

III. Skala ocen

1. Sprawdziany i kartkówki oceniane są punktowo, a następnie przeliczane na skalę procentową odpowiadającą poszczególnym ocenom.

Skala ocen dotycząca sprawdzianów:

- A. 97% - 100% i/lub zadanie dodatkowe (do decyzji nauczyciela) - celujący (6)
- B. 90% - 96% - bardzo dobry (5)
- C. 75% - 89% - dobry (4)
- D. 50% - 74% - dostateczny (3)
- E. 30% - 49% - dopuszczający (2)
- F. Poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny (1)

Kartkówki nie zawierają zadań o podwyższonym stopniu trudności, w związku z czym, nie wystawia się z nich oceny celującej.

Skala ocen dotycząca kartkówek:

- A. 100% - 90% - bardzo dobry (5)
- B. 89% - 70% - dobry (4)
- C. 69% - 50% - dostateczny (3)
- D. 49% - 30% - dopuszczający (2)
- E. 29% - 0% - niedostateczny (1).

2. **Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających obniżone kryteria oceniania** stosuje się następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:
 - A. 90% - 100% - celujący (6)
 - B. 71% - 89% - bardzo dobry (5)
 - C. 55% - 70% - dobry (4)
 - D. 40% - 54% - dostateczny (3)
 - E. 20% - 39% - dopuszczający (2)
 - F. poniżej 19% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny (1).
3. Przy ocenianiu uczniów niepełnosprawnych możliwości ucznia są punktem wyjścia do formułowania wymagań, dlatego ocenia się przede wszystkim postępy i wkład pracy oraz wysiłek włożony w przyswojenie wiadomości przez danego ucznia.

IV. Zasady oceniania w oddziale dwujęzycznym/ grupie dwujęzycznej

1. Ocenianie na przedmiotach nauczanych w klasie dwujęzycznej z elementami języka niemieckiego odbywa się dwutorowo. W ramach tematów dwujęzycznych uczniowie otrzymują dwie oddzielne oceny.
2. Wiedza z danego przedmiotu na sprawdzianach oceniana jest w ramach danego przedmiotu (historia, WOS).
3. Słownictwo realizowane podczas lekcji przedmiotowych oceniane jest w ramach przedmiotu język niemiecki.
4. Pozostałe formy (prace długoterminowe, karty pracy, prace domowe, praca na lekcji, prace dodatkowe (prezentacje multimedialne, dodatkowe prace pisemne, plakaty, referaty, przeprowadzenie fragmentu lekcji, gazetki oraz dodatkowe prace pisemne) oceniane są za wiedzę z danego przedmiotu nauczanego dwujęzycznie wg zasad obowiązujących dla danego przedmiotu.
5. Ocena z kompetencji językowych stawiana jest w ramach przedmiotu język niemiecki pod kategorią sprawności językowe przez nauczyciela uczącego tego przedmiotu w danej klasie.

V. Zasady poprawiania ocen

1. Uczeń może poprawić ocenę w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania oraz w przypadku powrotu po nieobecności w Szkole. **Ocena uzyskana z poprawy zostaje wpisana do dziennika (także w przypadku uzyskania przez ucznia oceny niższej niż poprzednia).**
2. Poprawy ocen odbywają się podczas cotygodniowych konsultacji.
3. W przypadku nieobecności, gdy uczeń nie wykonał pracy pisemnej lub nie udzielił odpowiedzi, otrzymuje „0” i zobowiązany jest przystąpić do wykonania zadania w terminie dwóch tygodni, po powrocie do szkoły.
4. **Nieprzystąpienie do poprawy kartkówki lub sprawdzianu w czasie dwóch tygodni skutkuje napisaniem zaległej pracy na lekcji.**
5. **Sprawdzenie wiedzy i umiejętności określonych zakresem sprawdzianu i kartkówki odbywa się podczas konsultacji.** W przypadku nienapisania przez ucznia pracy, nauczyciel wpisuje w miejsce „0” ocenę niedostateczną.
6. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.

VI. Procedury przekazywania uczniom i rodzicom wyników nauczania

1. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciele informują uczniów oraz ich rodziców o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania i o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
2. Nauczyciele zapoznają uczniów z wynikami sprawdzianów i diagnoz na zajęciach lekcyjnych oraz omawiają mocne i słabe strony uczniów zgodnie ze specyfiką przedmiotu. Sprawdziany ocenione przez nauczyciela uczeń otrzymuje do wglądu na lekcji.
3. Wyniki diagnoz zewnętrznych są przekazywane rodzicom na zebraniach, konsultacjach oraz poprzez Zeszyt informacji lub dziennik elektroniczny. Rodzice/ uczniowie potwierdzają podpisem otrzymanie wyników.
4. Prace uczniowskie (sprawdziany, testy, kartkówki, diagnozy) przechowywane są przez nauczyciela w szkole, są do wglądu w obecności nauczyciela i nie mogą być zabierane do domu. Udostępnianie prac odbywa się zgodnie z zapisami zawartymi w Statucie Szkoły.

VII. Dostosowanie wymagań:

1. Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie:
 - orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego,
 - opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
 - rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia.
2. W przypadku ucznia z orzeczeniem, na początku każdego etapu edukacyjnego, zespół nauczycieli i specjalistów opracowuje Indywidualny program Edukacyjno - Terapeutyczny (IPET).
3. Szczegółowe zasady dostosowania wymagań dla uczniów o specjalnych i specyficznych potrzebach edukacyjnych określone są na podstawie odrębnych przepisów oraz w Statucie szkoły.

VIII. Kryteria oceniania:

1. Ocena celująca:

- Uczeń charakteryzuje się bogatą erudycyjną wiedzą związaną z tematyką przedmiotu
- Uczeń wykazuje szczególne zainteresowania przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą problematyką na zajęciach.
- Trafnie sytuuje wydarzenia historyczne w czasie i przestrzeni oraz umie prezentować i uzasadnia własne stanowisko.
- Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia historyczne oraz źródła historyczne, statystyczne itp.
- Wysuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen.
- Aktywnie uczestniczy w pracach na lekcjach, w kołach zainteresowań.

Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych humanistycznych.

2. Ocena bardzo dobra:

- Uczeń opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania, wykazuje zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści.
- Korzysta z różnych źródeł (prasa, radio, telewizja, Internet) w celu poszerzenia wiedzy zdobytej w szkole, czemu daje wyraz na lekcjach oraz w pracach domowych.
- Umiejętnie stosuje posiadaną wiedzę w praktyce.
- Rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię.
- Aktywnie uczestniczy w lekcji.
- Samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując swoją wiedzę.

3. Ocena dobra:

- Uczeń nie opanował całego materiału określonego programem nauczania, ale nie utrudnia mu to w zdobywaniu wiedzy.
- Zna omawianą na lekcjach problematykę oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentuje.
- Rozumie omawiane treści i potrafi wyjaśnić je innym.
- Aktywnie uczestniczy w zajęciach.
- Poprawnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia i zadania.
- Prawidłowo posługuje się źródłami informacji.
- Umie poprawnie wykorzystać wiedzę zdobytą w praktyce, formułuje wypowiedzi ustne i pisemne.

4. Ocena dostateczna:

- Uczeń wykazuje orientację w treściach zagadnień opracowanych na lekcji;
- rozumie polecenia i instrukcje;
- zapamiętuje podstawowe treści do danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentuje (zapamiętywanie dominuje nad ich rozumieniem);
- umiejętności stosuje tylko w sytuacjach typowych;
- samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia;
- uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych;

5. Ocena dopuszczająca:

- Uczeń ma poważne luki w wiedzy i umiejętnościach przewidziane programem;
- częściowo rozumie polecenia nauczyciela;
- zapamiętuje wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć,
- poprawnie i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć,
- poprawnie, z pomocą nauczyciela rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje pojęcia, procesy, zjawiska, dokumenty, postacie z życia publicznego itp.;
- współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań;

6. Ocena niedostateczna:

- Uczeń nie opanował materiału w stopniu koniecznym do kontynuowania nauki;
- nie jest przygotowany do uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim w państwie demokratycznym;
- w sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski;
- nie posiada umiejętności umiejscawiania w czasie i przestrzeni;
- popełnia poważne błędy chronologiczne, nie potrafi analizować źródeł historycznych;
- nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;
- odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji;
- jego język jest prosty i niekomunikatywny;